

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE "VICTOR BABEȘ" TIMIȘOARA
1.2 Facultatea	FACULTATEA DE MEDICINĂ DENTARĂ
1.3 Departamentul	BIOCHIMIE ȘI FARMACOLOGIE
1.4 Domeniul de studii	Licență
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Medicină Dentară

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	FARMACOLOGIE							
2.2 Titularul activităților de curs	Ș.L. dr. Chevereșan Adelina							
2.3 Titularul activităților de laborator	Ș.L. dr. Chevereșan Adelina Ș.L. dr. Vlad Cristian Sebastian							
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	Examen	2.7 Regimul disciplinei	Conținut ³⁾	DF
							Obligativitate ³⁾	DI

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	3.2 din care: curs	2	3.3 laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	3.5 din care: curs	28	3.6 laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					37
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat					
Examinări (1 seminar, 1 examen practic, 1 examen final)					3
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual	64				
3.8 Total ore pe semestru	120 (4 credite x 30 ore/credit)				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Biochimie, Fiziologie, Microbiologie, Imunologie, Biologie celulară și Moleculară
4.2 de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Studenții vor respecta regulamentul intern al UMFT. • Telefoanele mobile vor fi închise în timpul cursurilor, nefiind tolerate convorbirile telefonice în timpul cursului, nici părăsirea de către studenți a sălii de curs în vederea preluării apelurilor telefonice personale. • Prezența la curs este obligatorie, studentul fiind acceptat în examen dacă îndeplinește minim 70% din totalul prezențelor.
5.2 de desfășurare a seminarului/ laboratorului/ proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Telefoanele mobile vor fi închise pe durata laboratoarelor, nefiind tolerate convorbirile telefonice în timpul laboratorului nici părăsirea de către studenți a sălii de curs în vederea preluării apelurilor telefonice personale. • Nu va fi tolerată întârzierea studenților la laborator. • Prezența la lucrări practice este obligatorie; studentul este acceptat la examenul practic dacă îndeplinește minim 85% din prezențe. • Este admisă recuperarea în limita a 15% din numărul total al absențelor în regim cu plată în penultima săptămână a semestrului. • Examenul practic se va susține din tematica lucrărilor practice/laboratoarelor/stagiilor afișată în prealabil.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe Profesionale	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cunoștințe generale legate de modul de abordare și studiu a farmacologiei, de informare referitoare la medicamente. 2. Cunoștințe privind clasele farmacoterapeutice principale: reprezentanți (DCI), caracteristici farmacocinetice, acțiune farmacodinamică, principii de administrare, incompatibilități și interacțiuni medicamentoase, căi de administrare, efecte adverse. 3. Cunoștințe generale privind formele farmaceutice, căile lor de administrare precum și a modului lor de administrare.
Competențe transversale	<ol style="list-style-type: none"> 1. Preocuparea pentru evoluția profesională prin dezvoltarea abilităților de gândire critică demonstrată prin participare activă la procesul educațional. 2. Implicarea în activități de cercetare științifică prin participare la elaborarea de referate, articole de specialitate și inițierea în studiul uneia dintre temele de licență ale disciplinei. 3. Utilizarea eficientă a resurselor de comunicare și informaționale specifice formării profesionale.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din competențele specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ol style="list-style-type: none"> 1. Însușirea cunoștințelor de farmacologie fundamentală privind principiile și căile de administrare a medicamentelor în organism precum și principalele clase farmacoterapeutice (reprezentanți, acțiune farmacodinamică, utilizări, principii și căi de administrare, efecte adverse, interacțiuni și incompatibilități medicamentoase: medicament-medicament sau medicament-alimente). 2. LP au ca obiectiv aplicațiile cunoștințelor dobândite la curs cu privire la calea și modul de administrare a medicamentelor cu implicații în medicina dentară.
7.2. Obiective specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Înțelegerea rationamentului de calculare a dozei indicată de către medic și administrarea corectă a acesteia. 2. Explicarea modului de administrare, a modului de dizolvare și reconstituire a unor preparate medicamentoase conform indicațiilor medicului. 3. Preocuparea pentru perfecționarea profesională prin antrenarea abilităților de gândire critică demonstrată prin participare activă la curs și laborator; 4. Implicarea în activități de cercetare științifică prin participare la elaborarea de referate cât și implicarea în activități științifice studențești; 5. Utilizarea eficientă a surselor informaționale și a resurselor de comunicare și formare profesională asistată (site Internet, programe de specialitate, baze de date, cursuri on-line etc.)

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Număr de ore	Observații
1. Noțiuni introductive în farmacologie. Căile de administrare ale medicamentelor. Farmacocinetică.	Cursurile sunt prezentate sub formă de prezentări power point, sistematic structurate și însoțite de o iconografie bogată și sugestivă (imagini, tabele și scheme explicative). Materialul este adaptat continuu cu cele mai recente informații și cuprinde implicații în nutriție și nursing. Este utilizată și comunicarea interactivă precum și problematizarea.	2	Activitate frontală Prezentare Power Point Animatii Filme
2. Farmacodinamică. Interacțiuni medicamentoase și efecte adverse în medicina dentară.		2	
3. Farmacologia sistemului nervos vegetativ simpatic și parasimpatic.		2	
4. Farmacologia medicamentelor antibacteriene I.		2	
5. Farmacologia medicamentelor antibacteriene II.		2	
6. Farmacologia antiviralelor și antimicoticele. Farmacologia antisepticelor și dezinfectantelor utilizate în medicina dentară.		2	
7. Farmacologia anestezicelor locale și generale utilizate în medicina dentară.		2	
8. Farmacologia analgezicelor și antiinflamatoarelor utilizate în medicina dentară.		2	
9. Farmacologia medicamentelor sistemului nervos central utilizate în medicina dentară.		2	
10. Farmacologia antianemicelor, hemostaticelor și antitromboticelor.		2	
11. Farmacologia medicației aparatului		2	

cardiovascular.			
12. Farmacologia medicației hormonale. Farmacologia medicației anticanceroase.		2	
13. Farmacologia medicației aparatului digestiv		2	
14. Farmacologia medicației aparatului respirator		2	
Bibliografie obligatorie: 1. Adelina Chevereșan, Cristian Vlad, Ioana Malița, Daliborca Vlad, Beatrice Barac, Corina Flangea, Simona Șipoș, Ioana Ana, Dorin Ana, sub coordonarea Prof. univ. dr. Victor Dumitrașcu – Noțiuni de farmacologie pentru medicină dentară, Editura Mirton Timișoara, 2018 Bibliografie selectivă: 1. Joyce LeFeverKee, Evelin R. Hayes – Pharmacology: a nursing process approach 7th Edition, Ed Elsevier 2012 2. Victor Dumitrașcu, Daliborca Vlad, Corina Flangea, Ioana Malița, Simona Șipoș, Beatrice Barac, Cristian Vlad, Adelina Chevereșan, Ioana Ana, Dorin Ana- Curs de Farmacologie pentru studenții de Medicină Generală, Editura ``Victor Babeș``, Timișoara, 2018 3. Ion Fulga – Farmacologie ed. a II-a revizuita si adaugita, Editura Medicala, Bucuresti, 2015			
8.2 Laborator	Metode de predare-învățare	Nr de ore	Observații
1. Introducere în farmacologie. Forme farmaceutice medicamentoase.	Prezentarea orală, în power point a modalităților de administrare a medicamentelor sub diferite forme medicamentoase; reguli generale.	2	Activitate frontală. Materiale și mijloace didactice utilizate: formele farmaceutice luate în discuție.
2. Rețeta medicală.	Discuții legate de abordarea practică.	2	Activitate frontală.
3. Aplicații practice ale medicației șocului anafilactic și crizei de astm bronșic.	Activitate practică dirijată.	2	Materiale și mijloace didactice utilizate: formele farmaceutice luate în discuție.
4. Aplicații practice ale antibacterienelor în medicina dentară I.		2	Activitate frontală.
5. Aplicații practice ale antibacterienelor în medicina dentară II.		2	Materiale și mijloace didactice utilizate: formele farmaceutice luate în discuție.
6. Aplicații practice ale medicației antivirale, antimicotice și antituberculoase în medicina dentară.		2	Activitate frontală.
7. Seminar. Aplicații practice ale medicației anticanceroase în medicina dentară.		2	Materiale și mijloace didactice utilizate: formele farmaceutice luate în discuție.
8. Aplicații practice ale antiinflamatoarelor nesteroidiene și ale medicației analgezice utilizate în medicina dentară.		2	Activitate frontală.
9. Aplicații practice ale anxioliticelelor și sedative-hipnoticelelor utilizate în medicina dentară.		2	Materiale și mijloace didactice utilizate: formele farmaceutice luate în discuție.
10. Aplicații practice ale utilizării terapiei anticoagulante în medicina dentară. Managementul hemoragiei acute și al hemopatiilor maligne în cabinetul de medicină dentară.		2	Activitate frontală.
11. Aplicații practice ale medicației aparatului cardiovascular în medicina dentară.		2	Materiale și mijloace didactice utilizate: formele farmaceutice luate în discuție.
12. Considerații speciale de ordin farmacologic pentru pacienta de sex feminin în sarcină și lăuzie.		2	Activitate frontală,
13. Aplicații practice ale medicației aparatului digestiv în cabinetul de medicină dentară. Aplicații practice ale medicației antidiabetice în cabinetul de medicină dentară.		2	Materiale și mijloace didactice utilizate: formele farmaceutice luate în discuție.

14. Examen practic		2	
Bibliografie obligatorie: 1. Cristian Vlad, Adelina Chevereșan, Daliborca Vlad, Ioana Malița, Corina Flangea, Simona Șipoș, Beatrice Barac, Ioana Ana, Dorin Ana, sub coordonarea Prof. Univ. dr. Victor Dumitrascu – Aplicații practice de farmacologie pentru medicina dentară, Editura de Vest Timisoara, 2017 Bibliografie selectivă: 1. Joyce LeFeverKee, Evelin R. Hayes – Pharmacology: a nursing process approach 7th Edition, Ed Elsevier 2012 2. Daliborca Vlad, Corina Flangea, Ioana Malița, Simona Șipoș, Beatrice Barac, Cristian Vlad, Adelina Chevereșan, Ioana Ana, Dorin Ana, sub coordonarea Prof. Univ. dr. Victor Dumitrascu – Aplicații practice de farmacologie pentru studenții de Medicina Generală Editura ``Victor Babeș``, Timișoara, 2018 3. Ion Fulga – Farmacologie ed. a II-a revizuită și adăugită, Editura Medicală, București, 2015			

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

<ul style="list-style-type: none"> – Curriculumul disciplinei este alcătuit astfel încât să faciliteze formarea competențelor profesionale (specifice profesiei) și a competențelor transversale; – Conținutul cursurilor/lucrărilor practice livrează noțiuni și abilități de bază pentru specializări postuniversitare (rezidențiat); – Conținuturile disciplinei se coroborează cu cerințele pieței de profil – personal medical cu înaltă calificare; – Conținutul tematic al cursului/LP a fost selectat ca urmare a analizei programelor analitice de la universități de profil din țară și străinătate.
--

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4. Curs	<i>Cunoștințe pentru nota 5:</i> denumire comună, efecte principale, efecte adverse a substanțelor medicamentoase. Aceste cerințe sunt incluse în 50% din grile. <i>Cunoștințe pentru nota 10:</i> denumire comună și comercială, mecanism de acțiune, farmacodinamcă, utilizări terapeutice, efecte adverse, contraindicații, farmacografia substanțelor medicamentoase.	– Examen scris tip grilă cu 50 întrebări (5 variante de grile) cu grad de dificultate diferit, durata 60 minute, cuprinzând întrebări din tematica cursului.	50%
10.5. Lucrări practice	<i>Cunoștințe pentru nota 5:</i> reguli generale de prescriere a medicamentelor. <i>Cunoștințe pentru nota 10:</i> prescrierea corectă și completă a schemei terapeutice pentru caz	– Scrierea unei prescripții medicale a unui caz selecționat prin tragere la sorți de către student. – Scrierea medicației de urgență a unui caz selecționat prin tragere la sorți de către student. – Justificarea alegerii terapeutice făcute în ambele cazuri.	40%
		Activitatea în timpul anului: – Prezența la cursuri și LP – Gradul de implicare interactivă – Verificare pe parcurs: seminar	10%

10.6 Standard minim de performanță

- Curs:
- cunoașterea principalelor clase de medicamente utilizate în medicină dentară
  - cunoașterea indicațiilor terapeutice a fiecărei clase de medicamente utilizate în stomatologie
  - cunoașterea reacțiilor adverse și a contraindicațiilor medicamentelor
- LP:
- cunoașterea regulilor de prescriere a unei rețete medicale
  - capacitatea de a scrie o rețetă medicală
  - indicarea medicației utilizate în urgențe

Data completării 26.10.2018	Semnătura titularului de curs Ș.L. dr. Chevereșan Adelina	Semnătura titularului de laborator/stagiu Ș.L. dr. Chevereșan Adelina Ș.L. dr. Vlad Cristian Sebastian
Semnătura sefului de disciplină Prof. dr. DUMITRAȘCU VICTOR		
Data avizării în departament 26.10.2018	Semnătura directorului de departament Conf. dr. ȘECLĂMAN EDWARD	